

Сучасні тенденції розвитку волонтерських організацій в Україні

Тетяна Лях

аспірантка Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Однією з найбільш ефективних форм роботи з молоддю є залучення її до волонтерської діяльності. Волонтерський рух для молодих людей виступає невичерпним джерелом набуття громадянської освіти, можливістю реалізувати себе у служінні суспільству. На сьогодні велика кількість громадських організацій об'єднують молодих людей, які на добровільних засадах беруть участь у соціальних програмах щодо попередження негативних явищ у молодіжному середовищі та надання допомоги одноліткам у їх розвитку, соціальному становленні та інтеграції у суспільство тощо.

У загальному розумінні волонтерський рух – це добродійна діяльність, яка здійснюється фізичними особами на засадах неприбуткової діяльності, без заробітної плати, без просування по службі, заради добробуту та процвітання спільнот та суспільства в цілому. Волонтери відіграють різносторонню роль у розвитку та добробуті багатьох країн, сприяючи розвитку демократії та миру. Роль волонтерів значно зросла за останні роки.

Саме тому, на 52-й Генеральній Асамблеї ООН було проголошено 2001 рік – Міжнародним роком волонтерів. На Асамблеї було прийняте рішення закликати уряди держав, громадські, волонтерські, урядові та неурядові організації до співробітництва у цій галузі та намітити шляхи поліпшення роботи, співробітництва та популяризації волонтерського руху.

На сьогодні в Україні питання використання у своїй діяльності волонтерів набуло широкого розголосу: волонтери – добровільні помічники фахівців з соціальної програми, надають безпосередню та вагому допомогу у реалізації соціальних програм, серед яких робота з “дітьми-вулиці”, підлітками та молоддю, яка більшість усього вільного часу знаходиться без нагляду дорослих, проведення профілактичних заходів щодо попередження негативних явищ у мо-

лодіжному середовищі, наркоманії, тютюнопаління, розповсюдження ВІЛ/СНІДу та хвороб, що передаються статевим шляхом, організація змістовного дозвілля молоді тощо.

Така діяльність добровольців потребує не лише бажання та наявності вільного часу, а й певних знань з психології, соціальної педагогіки, соціології, медицини, юриспруденції, дефектології тощо; волонтери повинні володіти навичками спілкування з різними прошарками молоді, знайомитись із кращим досвідом роботи волонтерів країни та зарубіжжя.

Аналізуючи діяльність добровільних працівників та громадських організацій в Україні ми можемо сказати, що волонтерському руху приділяється недостатня увага з боку суспільства. Державні установи практично ігнорують можливість волонтерів проводити ефективні позитивні зміни у суспільстві.

У багатьох випадках це спричинило виникнення ряду проблем, що вже сьогодні гостро постали перед громадськими організаціями:

- відсутність високо кваліфікованих кадрів – лідерів та організаторів волонтерського руху, здатних здійснювати освітню та управлінську діяльність на належному рівні;

- недостатня кількість інформаційних матеріалів та методичних розробок з питань волонтерства;

- відсутність навичок побудови прогресивних освітніх програм підготовки волонтерів до різноманітних форм соціальної діяльності;

- відсутність навичок лобювання на регіональному та державному рівнях інтересів громадської організації;

- відсутність знань та навичок з менеджменту ефективної діяльності громадської організації (планування діяльності, зокрема, стратегічне планування діяльності організації, ефективне управління, фандрейзинг і т. ін.).

Усі ці проблеми протягом останніх років призвели до виникнення певних негативних тенденцій у розвитку та діяльності громадських організацій.

- дуже короткий вік життя регіональних громадських організацій (від 6 до 12 місяців);

- відсутність діяльності в громадській організації між періодами знаходження фінансування;

– зупинка діяльності громадських організацій по закінченні фінансування;

– виникнення “мертвих” громадських організацій;

– відсутність демократичних шляхів управління в громадській організації, що призводить до створення або діяльності громадської організації під конкретну особу;

– використання громадської організації з метою диверсифікації джерел отримання фінансової підтримки державними установами.

Усі ці тенденції можуть мати значний негативний вплив на відношення суспільства до неурядового сектора.

Зупинити поширення таких тенденцій може визнання (як суспільством, так і державними органами того, що волонтерський рух потребує підтримки з боку держави, і у цьому разі він може стати невичерпним джерелом набуття цивільної освіти та самореалізації молодих людей через безкорисне служіння суспільству та його членам.

З цієї причини головне завдання волонтерів в Україні на сьогоднішній день – довести представникам державних установ, що волонтерський рух має величезний потенціал та може бути рівним партнером державі у діяльності розбудови демократичного та соціально-орієнтованого суспільства.

Дитизоновий метод визначення вмісту свинцю у продуктах харчування

Ольга Ляшенко

студентка НПУ імені М.П. Драгоманова

Однією з глобальних проблем людства є забруднення довкілля токсичними елементами. На даний час значна увага приділяється розробці перспективних, надійних методів слідового аналізу металів у тканинах живих організмів, харчових продуктах і об'єктах довкілля. Найбільш ефективними є спектральні методи в поєднанні з різноманітними прийомами попередньої підготовки проб та консервування слідів. Меншою мірою застосовуються деякі інші малодоступні методи: лазерної спектроскопії, рентгено-флуориметрії, нейтронно-активаційного аналізу.